

GRÖNT BYGGANDE UTAN BRUKSKLASS

-är inte ett hållbart beslut!

I denna debattartikel berättar vi för varför brandimpregnerat trä som inte uppfyller bruksklasskraven inte är ett grönt alternativ!

Att upphandla brandimpregnerat trä är ett stort ansvar och det viktigt att inköpare har tillräcklig kunskap att bedöma om produktens brandskyddsmedel uppfyller lämplighetskravet att använda i exteriör miljö.

“Här ser vi en tydlig trend att upphandling oftast sker mot en specifik brandklass, inte kombinationen av brandklass och bruksklass, berättar Thomas Bengtsson, VD Woodsafe Timber Protection”

Du känner väl till att brandklass är en sak medan bruksklass är helt annan. Brandklassen är inte beroende av bruksklassen, men bruksklassen har en direkt koppling till brandklassens långtidsbeständighet även om antal år inte definieras.

Byggandet av bostäder i massivträ eller byggnader med träfasad växer stadigt och trenden är densamma över hela Europa. I takt med ökad användning av träpanel som fasadbeklädnad kommer frågor som monteringsförhållanden, brandklass och beständighet upp på bordet. Det senare, det vill säga beständighet, är en frågeställning som skapar stor förvirring då standarden är relativt ny i Europa även om begreppet varit känt i Storbritannien och USA i ett halvt sekel.

Beständighet har en direkt koppling till produktens brandklass sett till användningsområde, men tvärtom är prestandakravet för att uppnå en brandklass inte kopplad mot bruksklass. Det är alltså helt möjligt att uppnå en brandklass exempelvis fasadbeklädnad enligt SP-Fire 105 utan beständiga egenskaper.

Typgodkännandebevis underlättar för inköpare.

Det finns egentligen bara ett sätt som är tillräckligt enkelt att tillämpa i valet av brandimpregnerat trä och det är typgodkännandebevis! Detta dokument utfärdas av oberoende certifieringsorgan och är ett bevis att brandskyddsmedlet som träprodukten behandlats med uppfyller bruksklassstandarderna EN16755 INT1, INT2 samt EXT. Typgodkänd fasadbeklädnad med SP-Fire 105 godkända egenskaper har alltid godkänd bruksklass.

Utöver godkända egenskaper intygar typgodkännandebeviset att produkten uppfyller kraven i 8 kap, 4§ 2 och 3PBL: ekonomisk rimlig livslängd 2:2, emissioner 6:21 enligt Boverkets BBR.

Låt oss förklara mer om bruksklassens betydelse.

Brandimpregnering innebär att träprodukten tillhör brandhämmande ämnen, i klartext kemikalier. Dessa ämnen har alla som syfte att förbättra träets reaktion mot brand oavsett användningsområde. Det som skiljer olika brandskyddsmedel från varandra är bland annat hygroskopiska egenskaper vilket innebär att vissa ämnen absorberar fukt från omgivningen som aktivt bidrar till att träpanelen bryts ned men också att brandskyddsmedlet löses upp och lakas ut från träpanelen.

En annan aspekt är ökad risk för mögelpåväxt om brandskyddsmedlet har egenskaper som ger näring till mögelpåväxt. I bruksklassen finns INT1 och INT2 som definierar om produkten uppfyller kraven för hygroskopiska egenskaper, men dessa är för interiör applikation, inte exteriör. Därför är det viktigt att känna till och förstå skillnaden mellan olika brandskyddsmedel för impregnering.

Viktigt att förstå skillnaden mellan olika system

Bara för att en produkt har godkända bruksklass egenskaper innebär inte att det är fritt att välja mellan om produkten skall vara omålad eller målad. Det handlar helt enkelt om en panel är godkänd målad, då skall den målas. Svårare än så är det inte.

Däremot om produkten har godkända egenskaper utan ytbehandling så kan den användas med infärgning eller täckande färg förutsatt att brandklassen uppfylls.

Bild 1 visar en brandimpregnerad träpanel med godkända bruksklass egenskaper för exteriör montering utan krav på täckande målning.

Bild 2 visar en brandimpregnerad träpanel utan godkända bruksklass egenskaper. Bilden visar tydliga spår där brandskyddsmedlet urlakats på grund av hygroskopiska egenskaper.

Bild 3 visar en brandimpregnerad träpanel utan godkända bruksklass egenskaper. Bilden visar tydliga spår av mögelpåväxt orsakat av konstant fuktupptagning.

Bild 4 visar en brandimpregnerad träpanel med godkända bruksklass egenskaper för exteriör miljö. Godkännandet gäller med krav på täckande målning.

Bild 5 visar en brandimpregnerad träpanel med godkända bruksklass egenskaper för exteriör miljö med krav på ytbehandling.

Bild 6 visar en brandimpregnerad träpanel utan godkända bruksklass egenskaper för exteriör miljö. Kombinationen av hygroskopiska egenskaper med konstant fukt i träpanelen så syns både urlakning som vita fält och träsav som gulaktig beläggning.

Ett växande problem är att allt fler inköpare stöder sina beslut på dokument som inte är tredjepart utställda, det vill säga, utfärdande av ackrediterat institut samt att kunskapen om grundläggande skillnad mellan olika system och lämplighet för aktuell applikation saknas.

Vad lär vi oss av dessa exempel?

Även om bruksklassstandarderna inte sätter fingret på brandskyddets livslängd så är vi helt övertygade över att det borde vara en självklarhet att kräva att produkten måste uppfylla bruksklass kraven enligt EN16755 EXT där egenskaperna skall vara

fastställda av tredjepart ackrediterat organ. Men tyvärr är så inte fallet, det används i allt större omfattning produkter som inte har godkända bruksklass egenskaper för applikationen och det måste branschen ta ansvar för att rätta till, säger Thomas Bengtsson, VD Woodsafe Timber Protection AB.

